

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

לפני כבוד השופטת שירלי רנר

העותרים

1. בן ירמיהו אברהם לביא שחם ת"ז 201398351
1. בר גלעד ת"ז 313260960
1. יוסף חלבי ת"ז 034297390
1. עאדל ח'ניפס ת"ז 057564908
1. אלון בולדו ת"ז 025200700
2. משה מור ת"ז 301423695
2. אביב לב ת"ז 038482246
3. רותם לוי ת"ז 204044424
3. אחמד חטיב ת"ז 039258637
4. שירה אוקנין ת"ז 312170285
4. אבי שושני ת"ז 055477970
5. סאלח חיר ת"ז 300977170
5. ליבנת סעדון ת"ז 308527100
6. יצחק ריזל ת"ז 326986833
6. הדס דגני ת"ז 039822754
7. דני זגורי זיו ת"ז 023052699
7. יפה אזולאי ת"ז 026792119
8. איריס נבון ת"ז 023786247
8. לילה ארנבאייב ת"ז 307644179
9. כפיר שהם ת"ז 204519565
10. אסתי צפתי ת"ז 023975329
11. לואיז שאולוב ת"ז 317047421
12. בן ציון עזורי ת"ז 070469267
13. יוסף חלבי ת"ז 034297390
14. חי משה שרעבי ת"ז 301578910
15. יעקב מליק ת"ז 027968379
16. ורד שמיר ת"ז 034300012
17. רותם עמר ת"ז 206278178
18. סמיר חסן ת"ז 025962515
19. סופיה שריקי ת"ז 302379524
20. בני בנימין ראובן ת"ז 302976436
21. חיים אלדר ת"ז 026624064
22. נריה דדון ת"ז 300988292
23. אבי אלטבך ת"ז 200728087
24. אסתר שתרית ת"ז 023955800
25. אסיל מוקטרן ת"ז 318568821

נגד

1. לשכת עורכי הדין בישראל חברות 589928993
2. הוועדה הבוחנת של לשכת עורכי הדין בישראל חברות

המשיבים

1
2
3
4
5
6

נוכחים:

ב"כ העותרים בעת"מ 21-10-24120: עו"ד אורן טסלר ונאור אילוז
 העותר עאדל ח'ניפס בעת"מ 21-10-21535: בעצמו
 ב"כ העותרים בעת"מ 21-10-10687: עו"ד שי דקס ויניב לנקרי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

ב"כ העותרים בעת"מ 21-10-10232: עו"ד רוברט פישמן ורונון אדן
ב"כ המשיבים: עוה"ד דוד יצחק, מירית שלו ואליה בר
העותרים

פרוטוקול

עו"ד טסלר: לגבי שאלה 20, מעבר לעיקרי טיעון אתייחס לנקודה אחת. אם מסתכלים על
הסיפא רשום שם הדרך הנכונה עומדת לרשותם. לפי המשפט הזה אומר שיש דרך אבל יש עוד
דרך.

עו"ד דקס: אחדד לגבי שתי שאלות. שאלה 5 לגביה טענו טענת סמכות. לפי המשמעות
הדווקנית, תקנת הבחינה לא מדובר בשאלה של סמכויות בית משפט. אנו למדים שמדובר על
שאלה מהותית על כללי המשפט המנהלי. תשובה ב' אומרת שבית המשפט העליון רשאי
להתערב בהסכם עד מדינה ... בטוהר המידות. אנו יודעים שיש שלל עילות מנהליות. כדי לענות
על השאלה צריך לדעת את כללי המשפט המנהלי, איזה עילות... ואיזה עילה ספציפית יש
להתערב. זו לא שאלה של סמכות במונח הצר. לדוגמה האם במקרה של עד מדינה האם
הסמכות היא לבית משפט לעניינים מנהליים או לבג"צ. בפרק הדיוני אין לנו ספרים פתוחים
ולכן הפסיקה אומרת שזה צריך להיות בצור הדווקנית וצרה ולכן סמכויות בתי המשפט לא
צריכים להיות... למשל בפרק המהותי יש את החקיקה, יש שאלות ובמגוף השאלה מובאת
ציטטה. למשל פרק מסוים או ציטטה מפס"ד המדבר על התערבות בית משפט לגבי עד מדינה.
הם בעצם רוצים שהנבחן יזכור ב ע"פ את כל כללי המשפט המנהלי.

שאלה 7 בדיוני, יידוע ועילת הסגירה. התכלית היא אותה תכלית. התכלית של יידוע מתלונן
בעבירות מין ועילת הסגירה היא אותה תכלית גם אם מדובר בשינוי עילת סגירה. אם המחוקק
בס' 63 לחסד"פ חייב לאפשר למתלונן לדעת מה עילת הסגירה, קל וחומר שהוא מחייב את
רשויות החקירה לאפשר למתלונן לדעת מה עילת הסגירה לאחר שהיא שונתה. בעבירות מין
יש משמעות לעילת סגירה של חוסר ראיות לבין לסגור את התיק מחוסר אשמה שאז הרשות
החוקרת אומרת אנחנו לא בהכרח מאמינים לך. התכלית היא אותה תכלית, לאפשר למתלוננת
למצות את זכויותיה. בין אם מדובר בסגירה ראשונית של התיק ובין בעילת הסגירה.

עו"ד פישמן: לגבי שאלה 33 בדין המהותי. עיינתי בטענות המשיבה. נכון שבמהדורה החדשה
של השופט חבקין הוא משנה את הניסוח. אנחנו ציטטנו את המהדורה הקודמת. החדשנות
מוסיפה לטיעון שלנו שאומרת "עיון בפסיקה מעלה שהיא נסיבתית למדי". אין טענה של הצד

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

1 השני שאומרת שיש הלכה פסוקה שברגע שמדובר במקרקעין משותפים המשוואה היא אותו
2 נושא ואותן סיבות. ואני אומר עצם השיתוף במקרקעין ועצם העובדה שצד אומר שמגיע לו
3 כסף בגין אותם מקרקעין לפי הפסיקה זו לא התחשבנות אין משוואה שאומרת שאכן יש
4 תחולה לסי' 4 לחוק ההתיישנות. מפנה לפסה"ס של השופטת פלפל בת"א. כל משפטן סביר היה
5 אומר הפוך ממה שהשופטת קבעה, כי מדובר במקרקעין. מצד אחד מקים על המקרקעין
6 מבנים מסוימים, המנהל קבע לפנות ופינה בסופו של דבר ועל מה שפיניתם גרמתם לי נזק
7 למבנים. המנהל תבע דמי שימוש ונקבע שאין תחולה לסעיף. עניין דומה בשלום חיפה שם דובר
8 על דמי שימוש כנגד כספים שהושקעו בהשקיה, שם הפסיקה הפוכה. הכל תלוי נסיבות.
9 פסי"ד שלום ירושלים הערת שולים 62, עמ' 173 בספרו של ... אחד הצדדים הגיש תביעה ודרש
10 כסף והוא חשב שיש לו זכות ברכוש המשותף, נתבע בערכאות מסוימות ואז התביעה שכנגד
11 כללה בין היתר תביע העל אותם חצרים והשלום אמר לא אותו דבר.
12 רע"א 3036/21 בעניין אפרופים, כבי' השופטת וילנר התייחסה לשני רציונלים שלא מצאתי להם
13 תשובת המשיבה. עמ' 7 לפסה"ד. בעניין של הקושי הטמון באיתור ראיות, אם תובע ממילא
14 מכין את תביעתו ואוסף חומר לצורך התביעה, אין בעיה לקבל תביעה שכנגד שגם אם מדברת
15 על שנים אחורה כי זה אותו נושא. בענייננו מה? טענתי בעתירתתי שלפי כללי מס הכנסה שמירת
16 חשבונות היא 7 שנים ולכן הרציונל לא חל פה. הרציונל השני כאשר תובע עיקרי רוצה לנצל
17 את ההזדמנות של יכולתו להגיש את התביעה בשלהי ההתיישנות הרגילה על מנת להכשיל את
18 יריבות. במקרה שלנו זה 5 שנים מול 15 שנים.
19 פה להבדיל ממקום שמדובר בהתחשבנות טכנית שאומרת אתה משלם דמי ניהול ואתה משלם
20 ארנונה או חשמל. עלויות תחזוקה מפנה למה שכתבתי.

21
22 **העותר חניפס עאדל**: אבקש לחדד את עניין ההנמקה והמחווין. מחד גיסה הוועדה אומרת אני
23 מפרסמת לך מחווין ופתרון לדוגמה שזה מספיק כהנמקה ובית המשפט אישר את זה. מקובלת
24 עלי טענה זו. כשאני משווה את המחווין למטלה שניסחתי אומרים לי יש לך בעיה תגיש ערר.
25 אני רואה שיש בעיה מגיש ערר, אחרי השוואה, אני לא יודע אם שני בוחנים בדקו את זה או
26 אם בוחן אחד. כשאני מגיש ערר ללשכה או לוועדה, היא בודקת את הטענה שלי בעצמם ואם
27 אני לא שלם עם זה אני בא לבית המשפט שממנה מומחה וקובע. פה הם אומרים לי אתה מגיש
28 ערר אנחנו בודקים אותך בית המשפט לא יבדוק אותנו. פועל יוצא מזה שלטעמי הצנועה יש
29 לפנות לכנסת לשנות את חוק בתי המשפט לעניינים מנהליים ולהחריג ממנו את הוועדה. אם

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

1 לא בית המשפט יכריע בזה מי כן? פה מדובר בעניין שבהתמחות בית המשפט והוא יכול לחוות
2 דעתו.

3
4 עו"ד יצחק: על בסיס הפסיקה הזאת הוא הגיש את הערר. ככל שזה לא ברור הוא יכול להפנות
5 את הבודק. הנוהל מבחינת הבודקים ככל שיש להם בעיה הם יכולים לבקש את מטלת הכתיבה
6 כשהיא מוקלדת.

7
8 מר חניפס: ולכן לדעתי בית המשפט חייב לבדוק את זה אפילו פעם אחת כדי לראות שנעשו
9 דברים. עניין שיש הנחיות לבוחנים אם לא רואים מילה שיפנו באמצעות הוועדה הבוחנת.
10 בכתב התשובה לא צוין איפה ההנחיות כתובות לבוחנים והאם הייתה פניה אי פעם לנושא
11 כזה לאיזה נבחן. לכן להסתתר מאחורי החוק והפסיקה כשלבית המשפט יש נורמה שהוא לא
12 מתערב בה, לטעמי זה תקדים מסוכן שבית המשפט מאשרר החלטות שגויות ופוגעניות לרשות
13 מנהלית לפרט.

14
15 עו"ד יצחק: לעניין שאלה 5, צריך לדקדק, מאז ששונתה התקנה ונקבע שהנושא הוא לפי כל
16 חיקוק ודין יש סמכויות של בתי המשפט שנקבעות במסגרת חיקוק ולכן התנאים שם מאוד
17 ברורים. יש פעמים שהסמכויות נקבעות דווקא בהלכה פסוקה. פסה"ד עליו נסמכת השאלה
18 ניתן השנה והם אמורים לדעת אותו לקראת הבחינה ובאותו פס"ד נקבעו אותם תנאים
19 שנתונים לסמכות בית המשפט. ולכן ברור שזו שאלה של סמכות והם לא אמורים לדעת את
20 עילות ההתערבות. כל שאלה של סמכות טומנת בחובה היבט מסוים של דין מהותי. הפרת
21 חוזה זה לפי גובה התביעה. במסגרת אותה שאלה הם צריכים להכיר את התנאים. במקרה זה
22 הסמכות של בג"צ להתערב נקבע בפס"ד.

23 לעניין שאלה 7, יש החלטה של הרשות שלא לחקוק או לא להעמיד לדין צריך ליידע את
24 המתלונן לרבות סיבת סגירת התיק. לשם מה נדרשת סיבת סגירת התיק, כדי שאם הוא ירצה
25 להגיש ערר על החלטה שלא לחקור או לא להעמיד לדין, שרק על לזה הוא יכול להגיש ערר,
26 הוא לא יכול להגיש ערר על החלטה לסגור מחוסר אשמה או מחוסר עניין לציבור. נניח
27 שהחליטו שלא להעמיד לדין מחוסר ראיות. יכול המתלונן להגיש ערר ולהגיד סגרתם מהעילה
28 הזאת תראו את כל הראיות שיש לי. אם יחליטו אח"כ לחוסר עניין לציבור במקום חוסר
29 ראיות זה לא מקנה לו זכות להגיש ערר. החוק קובע שעל כך הוא לא צריך לקבל עדכון.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

1 לגבי סי' 4 לחוק ההתיישנות מטבעו הוא סעיף נסיבתי. ולכן אין נפקות שכך נקבע לצורך העניין
2 בספרו של השופט חבקין. הוועדה במסגרת השאלה המקרה שהיא נתנה הוא קלסי, דמי ניהול
3 לעומת דמי החזקה ביחס לאותו נכס. הייתי מצפה מחברי שהיה מתייחס לפסיקה של מחוזי,
4 אנחנו בסי' 164 לכתב התשובה ולכן על זה לא שמעתי תשובה. בית המשפט העליון במקרה של
5 איחור במסירה לעומת ליקויים בדירה אמר שסי' 4 חל קל וחומר בעניין שלנו.
6

7 עו"ד לנקרי בעתירת חלבי: שמעתי את בית המשפט לגבי היקף ההתערבות. ראשית התערבותו
8 של בית המשפט אכן מוגבלת. ערכאת ההתערבות לא קובעת שבעניין שכן בית המשפט מבין
9 בו הוא לא יכול לתרום.

10 לראיה בבית משפט זה התערב בית המשפט בהחלטות המשיבות ולא בכדי. אני עוזב את טענות
11 העותרים כרגע, אם בית המשפט במסגרת היקף ההתערבות המצומצם השמור לו לא יבקר
12 את פעולותיה של המשיבות, נקבל חברה מאוד בעייתית, כל שכן כאשר העותרים העיקריים
13 מבקשים לממש את שליחותם כדי לעסוק במקצוע המאוד חשוב בו הם בחרו.
14 ולכן אותו היקף התערבות נכון שיעשה במצומצם במשורה, אינו מונע מבית המשפט להתערב
15 כאשר ישנם כשלים מנהליים. לשמחתנו המשיבה בעצמה הכירה בכשל שלה ולכן אנו מבקשים
16 שבית המשפט ימשיך לעזור לה.
17

18 עו"ד טסלר: לשאלה 34 צירפתי לעיקרי טיעון שני פס"ד וחברי לא השיב לזה. לאור מה שאני
19 בין חברי לא מתייחס לפסקי הדין האלה.
20

21 עו"ד יצחק: בעניין שאלה 28, האינדיקציות אומרת שהייתה עסקה למכירת הדירה, שמעון
22 הוא הגיס של יוסי. אין אינדיקציה בשאלה שאומרת שיוסי ביקש לקבל בחזרה את השובר
23 לכאורה. כל זמן שליוסי קמה עילה לדרוש את זה חזרה וכל זמן שהשובר מוחזקת על ידי
24 שמעון הזכאות של השובר היא של יעקב. ברגע שיוסי אומר קיבלת את השובר וכרגע אין עסקה
25 קמה לו כנראה הזכות להשבה. לא ביקשנו מהם להניח הנחות, ולא הנחנו שום הנחה שאומרת
26 יוסי ביקש או יוסי נתן שוברים לכל מי שרכש באותה דירה אלא בתוך השאלה הכנסנו נתונים
27 שמסבירים את זה שהוא קיבל בגלל הקרבה. ההשבה אינה אוטומטית. זה רלוונטי כי עסקת
28 הדירה בוטלה למי הולך השובר בנתונים של השאלה. יכול להיות שאם היינו אומרים יוסי
29 דורש את השובר בחזרה, זה כיסו, ואלי הייתה מתעוררת שאלה אחרת. ומכאן עמדת הוועדה.
30

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

1 עו"ד דקס: טוען חברי שזכות ההשבה אינה אוטומטית. לפי הוראות הדין הכללי ההשבה היא
2 אוטומטית ולא צריך לבקש.

3
4 עו"ד יצחק: לעניין סי' 21 לכללי לשכת עוה"ד, הרבה פעמים הדיון ב-16 ו-21 נעשה ביחד. לצורך
5 המענה על השאלה 21 לא נדרש. אבל כדי לענות על השאלה הזאת אין צורך בהוראה מעבר לסי'
6 16. אם היה הכרח בסעיף נוסף הייתי משכנע את הוועדה.

7 יכול להיות שבמקום שהיינו מצרפים את סי' 16, היו מצרפים רק את סי' 21, מבחינתי כשאני
8 מסתכל על זה בעיניים משפטיות זה אותו דבר. השאלה מדברת על ייצוג ולא שימוש במידע.
9 ולכן 16 הוא יותר נכון. יכול להיות ש-21 רלוונטי אך הוא לא עונה תשובה.
10 לעניין ההוצל"פ מפנה תשומת לב בית המשפט לכך שאין טענה כי מי מהעותרים בשל ידיעה
11 אישית כתב את התשובה כפי שכתב.

12
13 עו"ד טסלר: אני מפנה שבעיקרי הטיעון שלי בסי' האחרון של שאלה 20, סי' 7 אני טוען שלא
14 ציינו שם של עותר ספציפי. המרצים של הבחינות הם עורכי דין. כשתלמיד נמצא בכיתה אני
15 לא יכול לעבור עותר עותר ולשאול אותו מה למדת בכל דקה. חברי טוען שאף מתמחה אומר
16 ... לשאלה 34 יש טענות שניתן להתווכח עליהן. אבל יש טענות שלא מעלים. חברי מייצג את
17 לשכת עורכי הדין.

18
19 עו"ד פישמן: לאור המלצת בית המשפט ומאחר ומרשתי טענה רק כנגד סי' 33 במהותי, אנחנו
20 מוכנים למחוק ללא צו להוצאות.

21
22 עו"ד יצחק: אנחנו מסכימים.

23
24 לאחר הפסקה:

25
26 עו"ד לנקרי, ב"כ חלבי: שמענו את המלצת בית המשפט, אנו סבורים כי נכון היה אם בית
27 המשפט היה מתערב בכל השאלות הנעדרות אשר הובאו בפניו. עם זאת ומשיקולי יעילות
28 הדיון והוצאות הצדדים (בשים לב להוספת החלופה בשאלה 25), הרי שנקבל את המלצת בית
29 המשפט במובן זה שהכרעתו בעתירה דן תינן בשאלות 28 ו-34. ביתר השאלות נחזור בנו מן
30 העתירה.
31

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

01 דצמבר 2021

עת"מ 21-09-25362 לביא שחם נ' לשכת עורכי הדין

בישראל ואח'

עת"מ 21-10-24120

עת"מ 21-10-21535

עת"מ 21-10-10687

עת"מ 21-10-10232

1 עו"ד טסלר: בשים לב להמלצת בית המשפט, ובהתחשב ששאלה 25 ד' התקבלה על ידי
2 המשיבות, אנו מוכנים למקד את הדיון בשאלה 20 דיוני, שאלה 28 מהותי ושאלה 34 מהותי.
3 אנו מוותרים על שאלה 4.
4

5 מר חניפס: לאור הפגמים בסריקת המטלה ובהמשך גם בעניין המחווה משצבעתי על כל
6 הליקויים אני חושב שבית המשפט כן צריך להתערב ואבקש את התערבות בית המשפט כי זה
7 המקום לציין שאחרת הוועדה תמשיך לפגוע בחופש העיסוק של כל נבחן ותחליט כראות עיניה
8 החלטות שרירותיות מבלי שיהיה פיקוח של בית המשפט.
9

10 עו"ד יצחק: אנו נעביר את המלצת בית המשפט ונודיע על עמדתנו עד יום שני.
11

12 עו"ד לנקרי: שמענו את עמדת המשיבות שימסרו עמדתם לכל המאוחר ביום שני הקרוב,
13 ייתכן אף מחר, ולכן ובשים לב לכך שהתמקדנו בשאלות ספציפיות נבקש שהכרעת בית
14 המשפט תינתן בהקדם האפשרי. הבחינה הבאה שעומדת בפתח תתקיים ביום 28.12.21.
15

16 מר חניפס: בהמשך לטענותיי לא נסתרו על ידי הוועדה הבוחנת בראיות אלא באמירות
17 כלליות.
18

19 החלטה

20 ב"כ המשיבות יודיעו עמדתם עד ליום 6.12.21.

21 העתירה בעת"מ 21-10-10232 נמחקת ללא צו להוצאות.

22 התיק יובא לעיוני ביום 7.12.21.

23
24 ניתנה והודעה היום כ"ז כסלו תשפ"ב, 01/12/2021 במעמד הנוכחים.

שירלי רנר, שופטת

25

26

הוקלד על ידי רוזי סיבוני